

ترجمه پیشرفته ۱

(رشته مترجمی زبان انگلیسی)

فرزانه فرحزاد

سرشناسه	: فرحزاد، فرزانه.
عنوان و نام پدیدآور	: ترجمه پیشرفته ۱ (رشته مترجمی زبان انگلیسی) / تألیف: فرزانه فرحزاد.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه پیام‌نور، ۱۳۸۶.
مشخصات ظاهری	: چهارده، ۱۶۸ ص.
فروست	: دانشگاه پیام‌نور؛ ۱۳۵۲. گروه مترجمی زبان انگلیسی : ۱/۶۶. آ.
شابک	: 978-964-387-371-4
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا	
یادداشت	: صفحه عنوان به انگلیسی: Farzane Farahzad. Translating advanced English text(1).
یادداشت	: کلیمه: ص [۱۶۵] - ۱۶۸.
موضوع	: آموزش از راه دور - ایران.
موضوع	: زبان انگلیسی - ترجمه به فارسی - آموزش برنامه‌ای.
شناسه افزوده	: دانشگاه پیام‌نور.
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۸۶ ۳۱۳ ف ۹ الف / LC ۵۸۰۸
رده‌بندی دبویی	: ۳۷۸ / ۱۷۵۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۰۷۳۱۸۹

دانشگاه پیام‌نور

ترجمه پیشرفته ۱

فرزانه فرحزاد

ویراستار علمی: دکتر رضا نیلی‌پور

حروفچینی و نمونه‌خوانی: مدیریت تولید مواد و تجهیزات آموزشی

طراح جلد: فرشته فلاح‌دوست

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: انتشارات دانشگاه پیام‌نور

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

نوبت و تاریخ چاپ: چاپ اول شهریور ۱۳۸۶

شابک ۴ - ۳۷۱ - ۳۸۷ - ۹۶۴ - ۹۷۸

ISBN 978 - 964 - 387 - 371 - 4

کلیه حقوق برای دانشگاه پیام‌نور محفوظ است.

قیمت: ۱۰۴۰۰ ریال

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشگفتار ناشر

کتابهای دانشگاه پیام نور حسب مورد و با توجه به شرایط مختلف به صورت درسنامه، آزمایشی، قطعی، متون آزمایشگاهی، فرادرسی، و کمک درسی چاپ می شود. کتاب درسنامه (د) نخستین ثمره کوششهای علمی صاحب اثر است که براساس نیازهای درسی دانشجویان و سرفصلهای مصوب تهیه می شود و پس از داوری علمی در گروههای آموزشی چاپ می شود. با تجدیدنظر صاحب اثر و دریافت بازخوردها و اصلاح کتاب، درسنامه به صورت آزمایشی (آ) چاپ می شود. با دریافت نظرهای اصلاحی و متناسب با پیشرفت علوم و فناوری، صاحب اثر در کتاب تجدیدنظر می کند و کتاب به صورت قطعی (ق) چاپ می شود. در صورت ضرورت، در کتابهای چاپ قطعی نیز می تواند تجدیدنظرهای اساسی به عمل آید.

متون آزمایشگاهی (م) متونی است که دانشجویان با استفاده از آن و راهنمایی مربیان کارهای عملی آزمایشگاهی را انجام می دهند. کتابهای فرادرسی (ف) و کمک درسی (ک) به منظور غنی تر کردن منابع درسی دانشگاهی تهیه می شوند. کتابهای فرادرسی با تأیید معاونت پژوهشی و کتابهای کمک درسی با تأیید شورای انتشارات تهیه می شوند.

مدیریت تولید مواد و تجهیزات آموزشی

فهرست

هفت نه	پیشگفتار مؤلف سخنی با دانشجویان
۱	بخش اول: زمینه‌های نظری
۳	فصل اول - آشنایی با انواع فرهنگ لغت و کاربرد آنها
۱۹	فصل دوم - انواع متن و شیوه‌های ترجمه
۳۲	فصل سوم - شیوه بیان و گونه‌های زبانی
۴۳	فصل چهارم - ضبط اسامی خاص و ترجمه عناوین در آثار ادبی
۵۱	بخش دوم: ترجمه متنهاى انگلیسی به فارسی همراه با راهنمایی و نکات آموزشی
۵۳	فصل پنجم - برابریابی دستوری در متنهاى روایتی
۵۹	فصل ششم - برابریابی دستوری با تکیه بر زمان افعال در جمله‌های مرکب
۶۵	فصل هفتم - تشخیص زمان افعال بر حسب توالی نحوی و زمانی و تشخیص نقش ماضی ساده
۷۱	فصل هشتم - عناصر توصیفی
۷۸	فصل نهم - نثر محاوره‌ای و عامیانه و ترجمه used to
۸۵	فصل دهم - وجه مجهول
۹۱	فصل یازدهم - ضمیر در جایگاه نهاد، ترجمه معرفه‌ساز the
۹۷	فصل دوازدهم - ترجمه as
۱۰۴	فصل سیزدهم - ترجمه متنهاى مربوط به دستور کار
۱۱۱	بخش سوم: ترجمه متنهاى فارسی به انگلیسی همراه با راهنمایی و نکات آموزشی
۱۱۳	فصل چهاردهم - کلیاتی درباره ترجمه فارسی به انگلیسی
۱۱۷	فصل پانزدهم - ترجمه متنهاى گزارشی از فارسی به انگلیسی
۱۲۲	فصل شانزدهم - معادل‌یابی کاربردی
۱۲۹	فصل هفدهم - کلمات مترادف و متوالی

۱۳۵	بخش چهارم: تمرینهای خودآزمایی برای ترجمه و ویرایش
۱۳۷	تمرین خودآزمایی ۱- ارزیابی دو ترجمه
۱۴۲	تمرین خودآزمایی ۲- مقابله و ارزیابی ترجمه
۱۴۴	تمرین خودآزمایی ۳- مقابله و ارزیابی
۱۴۷	تمرین خودآزمایی ۴- ترجمه فارسی به انگلیسی
۱۴۸	تمرین خودآزمایی ۵- ویرایش ترجمه متن خطابی
۱۴۹	تمرین خودآزمایی ۶- ویرایش ترجمه متن خطابی
۱۴۹	تمرین خودآزمایی ۷- ویرایش
۱۵۱	تمرین خودآزمایی ۸- ویرایش نشر روزنامه‌ای
۱۵۲	تمرین خودآزمایی ۹- ترجمه دستور کار
۱۵۴	تمرین خودآزمایی ۱۰- ترجمه براساس نقشهای زبان
۱۵۷	تمرین خودآزمایی ۱۱- ضبط اسامی خاص و ترجمه عنوانها
۱۵۸	تمرین خودآزمایی ۱۲- روانی ترجمه

پیوستها

۱۶۱	پاسخنامه
۱۶۷	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی
۱۶۹	کتابنامه
۱۶۹	مآخذ نمونه‌های ترجمه و نشر

پیشگفتار مؤلف

ترجمه کاری است دشوار و نیازمند تمرین و ممارست، و فراگیری آن به صورت غیرحضوری مستلزم انگیزه، پشتکار و دقت فراوان است.

کتاب ترجمه پیشرفته (یک) جلد اول از مجموعه دو جلدی درس ترجمه پیشرفته (یک) و (دو) است که هر کدام دو واحد از دروس تخصصی رشته مترجمی انگلیسی را تشکیل می دهد. هدف از تنظیم آن آشنا کردن دانشجویان مترجمی با بعضی ظرایف ترجمه و تقویت مهارت آنها در ترجمه متناهی است که گرایش به ادبیات دارند. پیش نیاز این درس، اصول و روش ترجمه و ترجمه متون ساده است.

این کتاب از چهار بخش به شرح زیر تشکیل شده است:

بخش اول، حاوی چهار فصل است که در آن برخی جنبه های نظری مطرح شده است.

بخش دوم، حاوی نه فصل است و هر فصل شامل سه قسمت:

الف) تمرین ترجمه: متنی که باید با توجه به یادداشتها، راهنماییها، نکات

آموزشی و توصیه هایی که به دنبال آن آمده از انگلیسی به فارسی برگردانده شود.

ب) تمرین ارزیابی ترجمه: قطعه ای همراه با یک و گاه دو ترجمه از آن برای

مقایسه و ارزیابی. برای ارزیابی هر متن معیارهایی در دستور کار هر تمرین خودآزمایی ذکر شده است که برحسب نوع متن، محتوای درس و نکات آموزشی هر درس تنظیم شده است. این قطعه ها و ترجمه ها از آثار چاپ شده به زبان فارسی برگرفته شده است.

ج) تمرین ویرایش ترجمه: متن یا مجموعه چند جمله فارسی که باید برحسب

نکات آموزشی هر درس ویرایش شود. برای انجام این تمرین می توان از فرهنگ

دشواریهای زبان فارسی (غلط نویسیم) یا هر مرجع سودمند دیگری استفاده کرد. در

بعضی درسها تمرینهای مقابله و ویرایش درهم ادغام شده است.

بخش سوم، شامل چهار فصل است. فصل چهاردهم به بررسی چند نکته کلی

درباره ترجمه فارسی به انگلیسی و شیوه استفاده از فرهنگهای زبان در این حیطه

اختصاص دارد. هر یک از فصلهای بعدی شامل دو بخش است.

الف) تمرین ترجمه به انگلیسی: شامل متنی که باید با توجه به یادداشتها، نکات آموزشی و توصیه‌هایی که درباره آن آمده از فارسی به انگلیسی ترجمه شود. از آنجا که ترجمه از فارسی (زبان مادری) به انگلیسی (زبان غیر مادری) به مراتب دشوارتر از ترجمه انگلیسی به فارسی است، در این بخش کلمه‌ها، عبارتها و گاه جمله‌هایی از متن فارسی همراه با دو و گاه سه ترجمه برای هر کدام آورده شده که فقط یکی از آنها درست و متناسب با متن است؛ در این مرحله دانشجو باید بتواند با تشخیص گزینه درست از گزینه(های) نادرست، متن انگلیسی خود را بهتر و دقیقتر تنظیم کند. در ضمن برای آنکه دانشجو محک و معیاری برای ارزیابی ترجمه خود در اختیار داشته باشد، ترجمه انگلیسی متنها این بخش در پاسخنامه آورده شده است.

ب) تمرین ارزیابی و مقابله ترجمه: در آن یک متن فارسی همراه با ترجمه انگلیسی آن برای مقابله آمده است. معیار ارزیابی ترجمه‌ها در دستور کار هر تمرین خودآزما ذکر شده است.

بخش چهارم؛ حاوی تمرینهای اضافی ترجمه، مقابله و ویرایش است. این تمرینها یادداشت و راهنمایی ندارد، زیرا انتظار می‌رود که دانشجو بتواند پس از انجام تمرینهای بخشهای دوم و سوم، تمرینهای این بخش را بدون راهنمایی انجام دهد. پیوستهای آخر کتاب حاوی پاسخنامه، کتابنامه و نمونه‌های ترجمه و نثر است.

ضوابط انتخاب و طبقه‌بندی متنها

متنهایی که در بخش ترجمه در هر درس آمده براساس نقشهای اطلاعاتی، توصیفی و خطابی^۱ زبان (نیومارک ۱۹۸۸ و ۱۹۸۱) انتخاب شده است. این متنها نخست از لحاظ نوع و سپس از لحاظ نکات آموزشی طبقه‌بندی شده است.

نکات آموزش عمدتاً شامل نکات دستوری - ترجمه‌ای است و براساس رایجترین مسائلی تنظیم شده که در کلاسهای ترجمه برای دانشجویان رشته مترجمی انگلیسی دانشگاه علامه طباطبائی در مقطع کارشناسی پیش آمده است.

متنهای ترجمه، مقابله و ویرایش از روزنامه‌ها، مجله‌ها، کتابها و در چند مورد بروشورهای تبلیغاتی چاپ شده گرفته شده است.

۱. منظور نقش ایجابی - ترغیبی (vocative) است.